

ИНДИКАТОРИ ЗА БЕДНОСТ И СОЦИАЛНО ВКЛЮЧВАНЕ ПРЕЗ 2019 ГОДИНА

Индикаторите за бедност и социално включване са част от общите показатели на Европейската общност за проследяване на напредъка на страните в борбата с бедността и социалната изолация. Основен източник на статистически данни за пресмятане на индикаторите е ежегодно провежданото наблюдение „Статистика на доходите и условията на живот (EU-SILC)“.

Оценка на бедността

През 2019 г. линията на бедност общо за страната е 413.04 лв. средномесечно на лице от домакинство. При този размер на линията под прага на бедност са били 1 586.2 хил. лица, или 22.6% от населението на страната.

1. Основни индикатори за бедност

	2015	2016	2017	2018	2019
Линия на бедност - средномесечен размер - лв.	325.8	308.2	351.1	351.1	413.0
Лица под линията на бедност - хил.	1586	1639	1665	1551	1586
Относителен дял на бедните - % от населението	22.0	22.9	23.4	22.0	22.6
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери - % от населението	42.9	45.5	44.8	45.2	42.2
Относителен дял на бедните преди получаването на социалните трансфери, с включени пенсии - % от населението	28.4	27.9	29.2	29.5	29.6
Отношение между доходите на най-бедните и най-богатите 20% от населението (S80/20)	7.1	7.7	8.2	7.7	8.1
Коефициент на Джини ¹	37.0	37.7	40.2	39.6	40.8

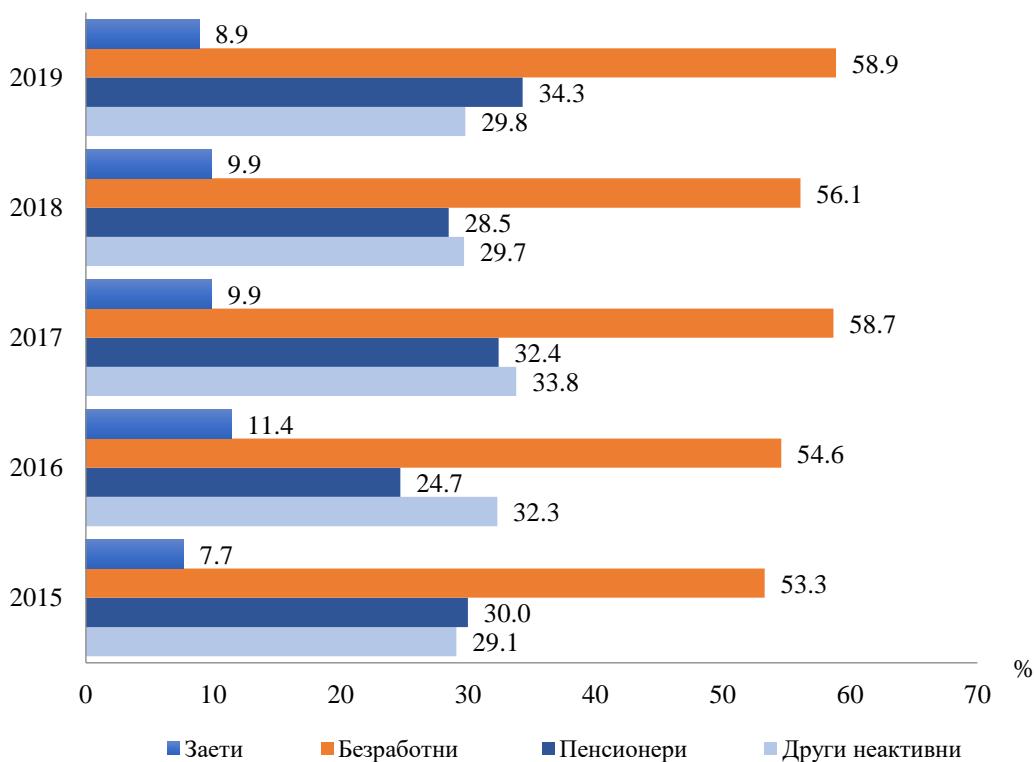
В сравнение с предходната година размерът на линията на бедност нараства със 17.6%, а относителният дял на бедното население нараства с 0.6 процентни пункта (табл. 1).

Системата за социална защита има съществено значение за редуциране на бедността. Данните за 2019 г. показват, че ако в доходите на домакинствата се включват доходите от пенсии, но се изключат останалите социални трансфери (обезщетения, социални и семейни помощи и добавки), равнището на бедност се повишава от 22.6 до 29.6%, или със 7.0 процентни пункта. Съответно при изключване на пенсийте и останалите социални трансфери равнището на бедност нараства до 42.2%, или с 19.6 процентни пункта.

Основният фактор, увеличаващ риска за попадане в групата на бедните за преобладаващата част от населението, е тяхната икономическа активност и участието им на пазара на труда (фиг. 1). За целия период на наблюдение относителният дял на бедните е най-висок сред безработните лица (58.9% за 2019 г.), като рискът от бедност при безработните мъже е с 14.2 процентни пункта по-висок в сравнение с безработните жени.

¹ Изчислява се на основата на данни от разпределението на лицата от домакинствата по доход и е нормиран в границите от 0 до 100.

Фиг. 1. Относителен дял на бедните по икономическа активност

През 2019 г. делът на бедните сред заетите лица във възрастовата група 18 - 64 години намалява спрямо предходната година с 1.1 процентни пункта до 9.0%, като при работещите на непълно работно време рисъкът за изпадане в бедност е приблизително четири пъти по-висок от този при работещите на пълно работно време (табл. 2). Същевременно рисъкът от бедност сред работещите жени е с 1.5 процентни пункта по-нисък от този при мъжете.

2. Относителен дял на работещите бедни (За лица във възрастовата група 18 - 64 години)

	2015	2016	2017	2018	2019	(Проценти)
Заети						
Общо	7.8	11.6	10.0	10.1	9.0	
Мъже	8.3	13.2	11.3	11.5	9.7	
Жени	7.2	9.7	8.4	8.6	8.2	
Разпределени по вид заетост						
Пълно работно време	6.7	10.2	8.3	8.6	7.8	
Непълно работно време	30.3	42.2	35.6	34.4	30.8	

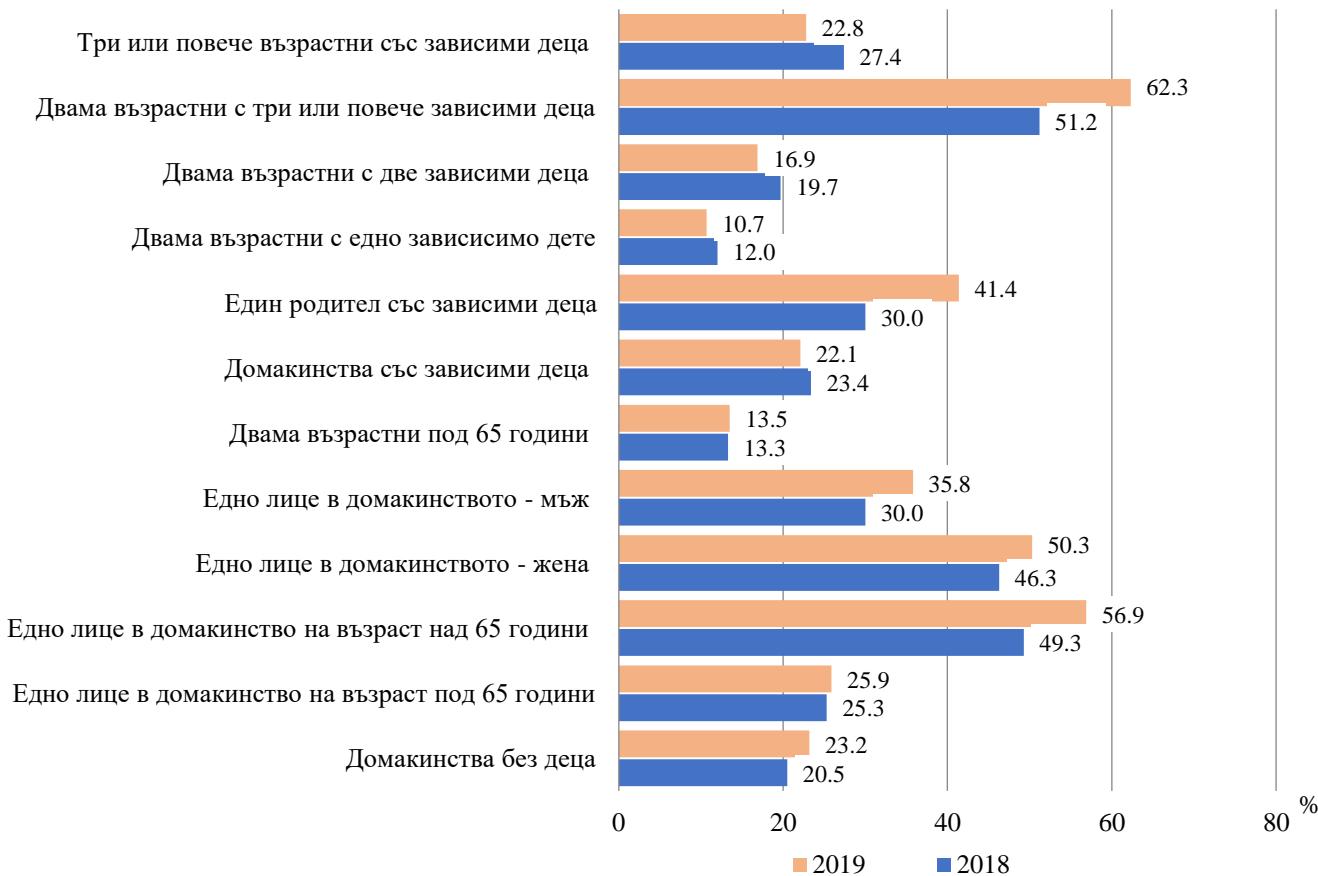
Образователното равнище оказва съществено влияние върху риска от бедност при заетите лица. Най-висок е относителният дял на работещите бедни с начално и без образование - 55.5% (фиг. 2). С нарастване на образователното равнище относителният дял на бедните сред работещите намалява приблизително два пъти за лицата с основно образование и над седем пъти за лицата със средно образование. Делът на работещите бедни с висше образование е 2.5%.

Фиг. 2. Разпределение на работещите лица по бедност и образование през 2019 година

Оценките на бедността в зависимост от типа на домакинството показват, че най-висок е относителният дял на бедните сред едночленните домакинства с лице на възраст над 65 години, самотните родители с деца, както и домакинствата с три и повече деца. Най-голямо намаление на риска от бедност през 2019 г. в сравнение с 2018 г. се наблюдава при домакинствата с три или повече възрастни със зависими деца - с 4.6 процентни пункта (фиг. 3). Относителният дял на бедните е най-нисък в домакинства с двама възрастни и едно дете (10.7%) и в домакинства с двама възрастни под 65 години (13.5%). Сред едночленните домакинства рисът от бедност при жените е с 14.5 процентни пункта по-висок отколкото при мъжете. Ако в домакинството живее едно лице над 65 години, рисът от бедност е с 31.0 процентни пункта по-висок от домакинство, в което живее едно лице под 65 години.

Фиг. 3. Риск от бедност по типове домакинства

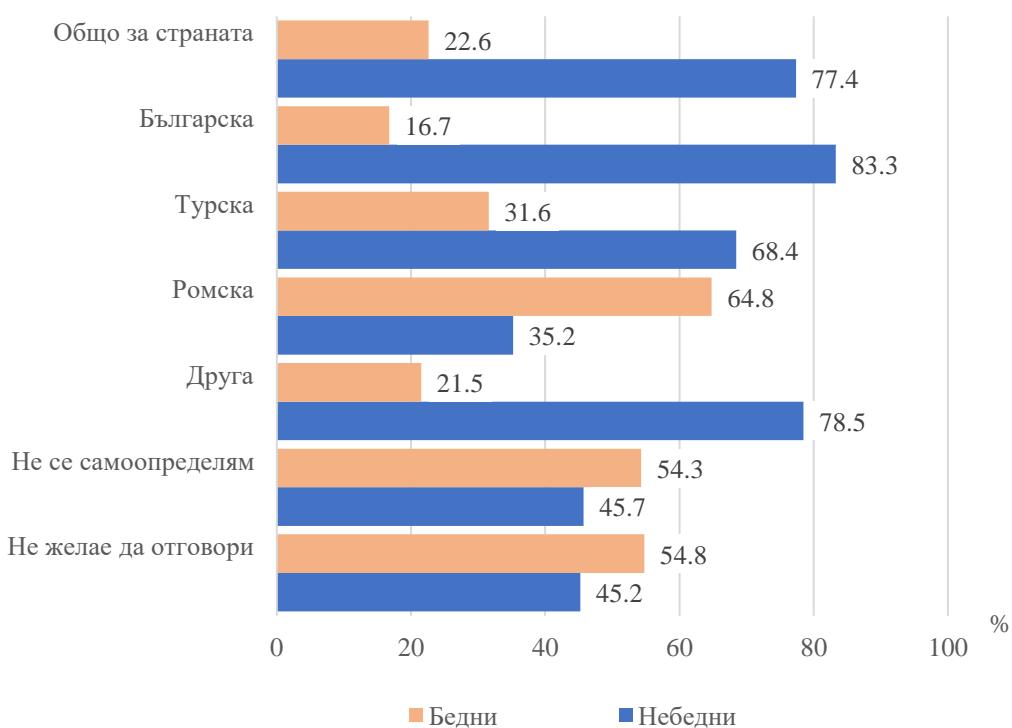

Оценка на бедността по етнически признак¹

От 2015 г. към основния въпросник на изследването е добавен въпрос за етническата принадлежност на лицата в отговор на нарастващата нужда от информация за домакинствата по етнически признак, включително и оценки на бедността. Анкетираните лица сами определят етническата си група. Отговорът на този въпрос е доброволен, т.е. ако лицето не желае да посочи към коя етническа група принадлежи, се отбележва отговор „Не желае да отговори“. Дадена е възможност да се отбележи и отговор „Не се самоопределям“, ако лицето не може да определи своята етническа група. Етническата група на децата се определя от родителите. Ако родителите имат различна етническа принадлежност, за децата се регистрира отговорът, който родителите определят по взаимно съгласие.

През 2019 г. най-висок е относителният дял на бедните сред лицата, самоопределили се от ромската етническа група - 64.8%, а най-нисък - сред лицата, самоопределили се от българската етническа група - 16.7%.

Фиг. 4. Разпределение на лицата в домакинствата по етническа принадлежност и риск от бедност през 2019 година

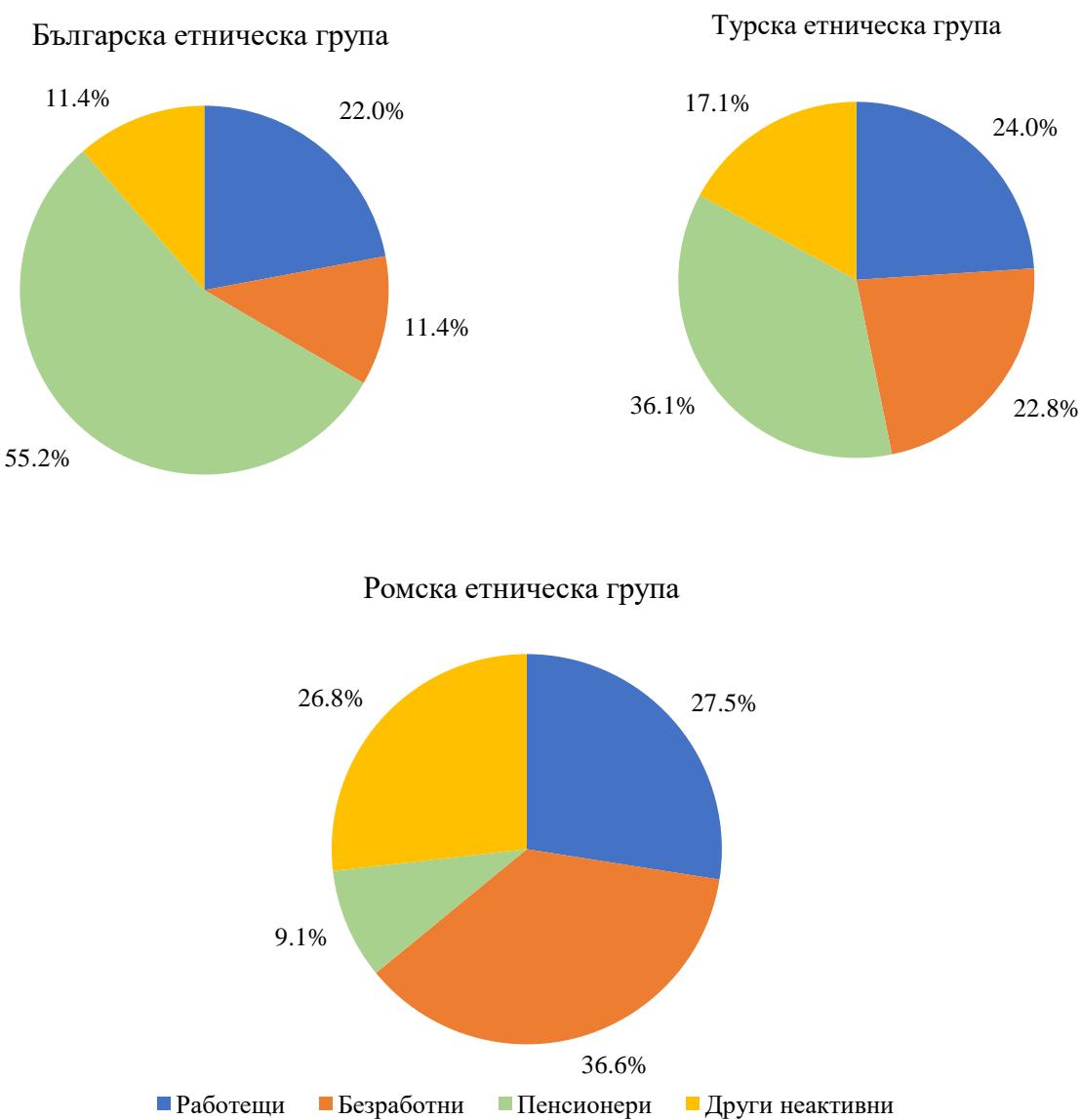

Наблюдават се съществени различия в разпределението на бедните от различните етнически групи според икономическата им активност. Сред бедните от българската етническа група

¹ Поради извадковия характер на изследването получените в резултат на обработката от изследването оценки на бедността по етнически признак са обременени с известна стохастична грешка. За определяне на стохастичната точност на основни показатели за бедност по етнически признак са изчислени стандартни грешки, кофициенти на вариация и интервали на доверителност, приложени към методологичните бележки (табл. 8).

преобладават пенсионерите (55.2%), докато при ромската етническа група най-висок е относителният дял на безработните лица (36.6%). По отношение на работещите лица най-висок е относителният дял на работещите бедни сред ромската етническа група - 27.5%, при 24.0% работещи бедни от турската етническа група и 22.0% сред българската етническа група.

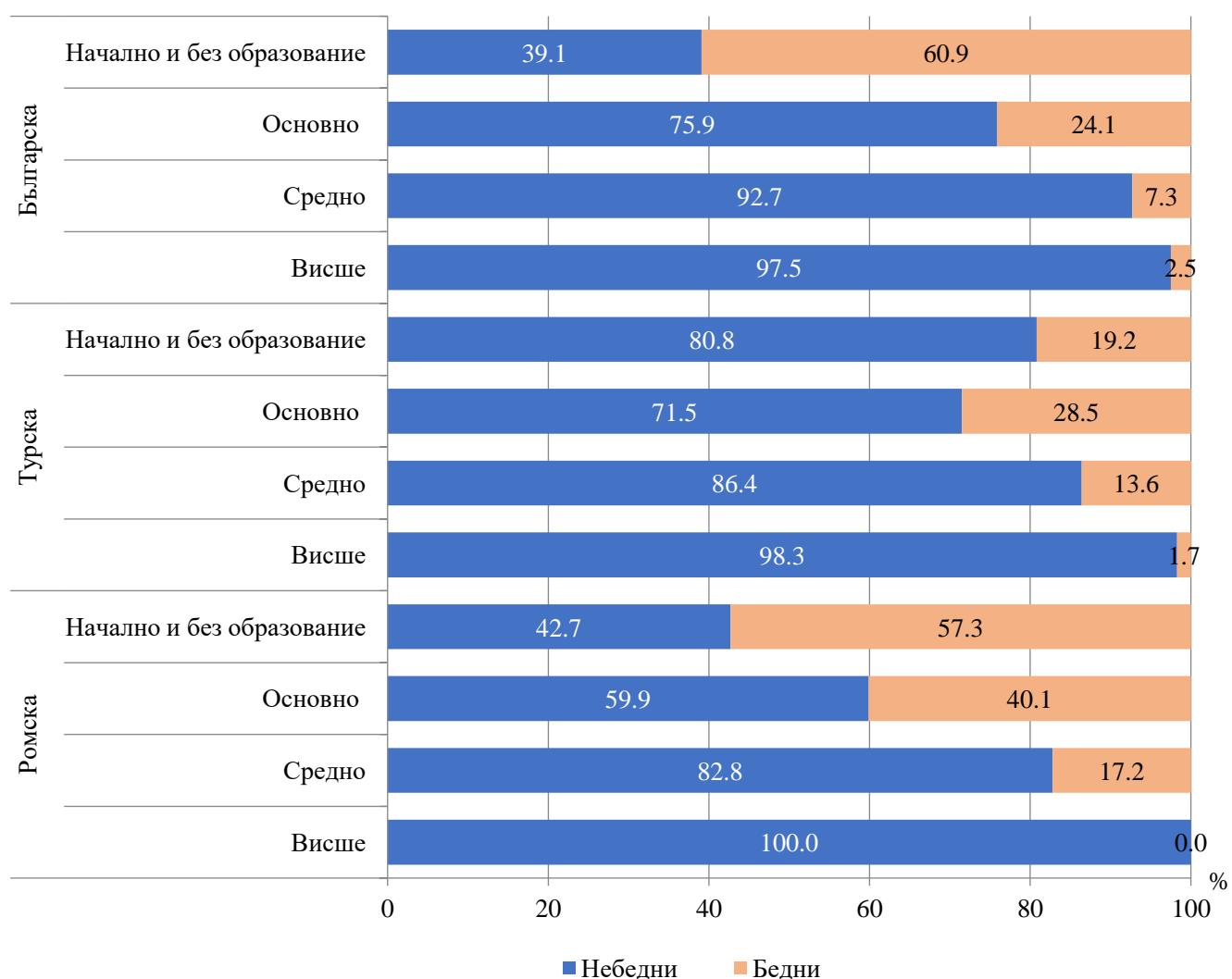
Фиг. 5. Относителен дял на бедните по икономическа активност и етническа принадлежност

Образователното равнище оказва силно влияние върху риска от бедност независимо от етническата принадлежност - и при трите основни етнически групи с нарастване на образователното ниво рискът от бедност за работещите лица намалява. Рискът от бедност за лицата с начално и без образование е 24 пъти по-висок в сравнение с риска от бедност при лицата с висше образование за

българската етническа група и 11 пъти по-висок за турската етническа група (фиг. 6). При лицата, определили се като роми - 57.3% с начално и без образование са бедни, докато при лицата с висше образование няма един беден.

Фиг. 6. Относителен дял на работещите лица по образование, рисък от бедност и етническа принадлежност през 2019 година

Материални лишения на домакинствата

В общите показатели за оценка на бедността са включени и субективни индикатори, свързани с материални лишения. Те показват субективната оценка и личните нагласи на лицата и домакинствата относно възможностите за задоволяване на отделни нужди и потребности. За оценка на материалните лишения на домакинствата се използват девет въпроса, свързани с потреблението на конкретни стоки и услуги (табл. 3).

3. Показатели за материални лишения през 2019 година

	Въпроси към домакинството, свързани с ограничения	Лица с ограничения - бр.	Относителен дял от населението - %
1.	Имало ли е домакинството затруднения при плащането навреме на следните разходи за жилището:		
	<ul style="list-style-type: none"> • Заем за покупка на жилището, в което живее домакинството • Наем за жилището, в което живее домакинството • Текущи разходи за ток, вода, отопление (без разходи за телефон) • Вноски за погасяване на кредити 	2053333	29.3
2.	Може ли домакинството да си позволи, ако желае, едноседмична почивка извън дома, включително посещение на второ жилище или при приятели и роднини	2483902	35.4
3.	Може ли домакинството да си позволи, ако желае, консумация на месо, пиле или риба (или вегетариански им еквивалент) всеки втори ден	1933732	27.6
4.	Може ли домакинството да посрещне със собствени средства неочеквани финансови разходи (неотложен ремонт на жилището или колата, подмяна на пералня или хладилник, внезапно заболяване и др.)	2560221	36.5
5.	Притежава ли домакинството телефон (вкл. мобилен)	152217	2.2
6.	Притежава ли домакинството цветен телевизор	91547	1.3
7.	Притежава ли домакинството автоматична перална машина	499333	7.1
8.	Притежава ли домакинството автомобил (вкл. и служебен, който се ползва за лични нужди)	1150260	16.4
9.	Ограничава ли се домакинството при отоплението на жилището поради недостиг на средства	2107474	30.1

Най-голям брой лица изпитват ограничения по отношение на посрещането на неочеквани финансови разходи със собствени средства (36.5%). Успоредно с това 35.4% от лицата не могат да си позволяят едноседмична почивка извън дома, а 30.1% от лицата се ограничават при отоплението на жилището. Затруднения при плащането навреме на разходите, свързани с жилището си, имат 29.3% от лицата.

През 2019 г. 19.9% от населението живее в материални лишения (ограничения в 4 от 9 показателя).

Ограниченията на лицата, свързани със задоволяване на определени нужди и потребности, се различават в зависимост от етническата принадлежност. Сред българската етническа група най-висок е процентът на лицата, които не могат да посрещнат със собствени средства неочеквани финансови разходи - 32.4%, докато сред ромите най-висок е процентът на лицата, които не могат да си позволяят консумация на месо, пиле или риба всеки втори ден - 68.0%. При турската етническа група 51.1% от лицата не могат да си позволяят едноседмична почивка извън дома (табл. 4).

4. Относителен дял на лицата с ограничения през 2019 г. по етнически признак

(Проценти)

	Въпроси към домакинството	Българска етническа група	Турска етническа група	Ромска етническа група	Други
1.	Имало ли е домакинството затруднения при плащането навреме на следните разходи за жилището: • Заем за покупка на жилището, в което живеее домакинството • Наем за жилището, в което живеее домакинството • Текущи разходи за ток, вода, отопление (без разходи за телефон) • Вноски за погасяване на кредити	24.6	32.9	66.7	14.1
2.	Може ли домакинството да си позволи, ако желае, единседмична почивка извън дома	30.7	51.1	64.1	51.7
3.	Може ли домакинството да си позволи, ако желае, консумация на месо, пиле или риба (или вегетарианския им еквивалент) всеки втори ден	23.2	25.5	68.0	13.7
4.	Може ли домакинството да посрещне със собствени средства неочеквани финансови разходи (неотложен ремонт на жилището или колата, подмяна на пералня или хладилник, внезапно заболяване и др.)	32.4	45.3	65.5	51.7
5.	Притежава ли домакинството телефон (вкл. мобилен)	0.7	2.3	15.5	0.0
6.	Притежава ли домакинството цветен телевизор	0.3	2.0	9.5	0.0
7.	Притежава ли домакинството автоматична перална машина	3.4	7.3	39.7	1.2
8.	Притежава ли домакинството автомобил (вкл. и служебен, който се ползва за лични нужди)	11.4	17.8	60.8	10.7
9.	Ограничава ли се домакинството при отоплението на жилището поради недостиг на средства	26.2	32.6	61.0	32.0

Ограничения в 4 от 9 показателя имат 14.8% от българската етническа група, 22.1% от турската и 63.0% от ромския етнос.

Домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност

За безработни домакинства в изследването се считат домакинствата, чиито членове не са били заети през последните четири седмици, т.е. всички членове на домакинството на възраст 16 и повече навършени години са били или безработни, или неактивни. Ниската икономическа активност за домакинството се отнася до съотношението между броя месеци, в които всеки член от домакинството във възрастовата група 18 - 59 години е бил работещ през предходната година (реално отработени месеци), към общия брой месеци, които теоретично би могъл да отработи същият член на домакинството при пълна занятост. За лицата, които декларират, че работят на непълно работно време, броят на месеците се преизчислява към пълно работно време въз основа на отработените часове.

Лица, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, се дефинират като лица от възрастовата група 0 - 59 години, живеещи в домакинство, където възрастните (18 - 59-годишните с изключение на учащите от възрастовата група 18 - 24 години) работят под 20% от техния потенциал през референтния период.

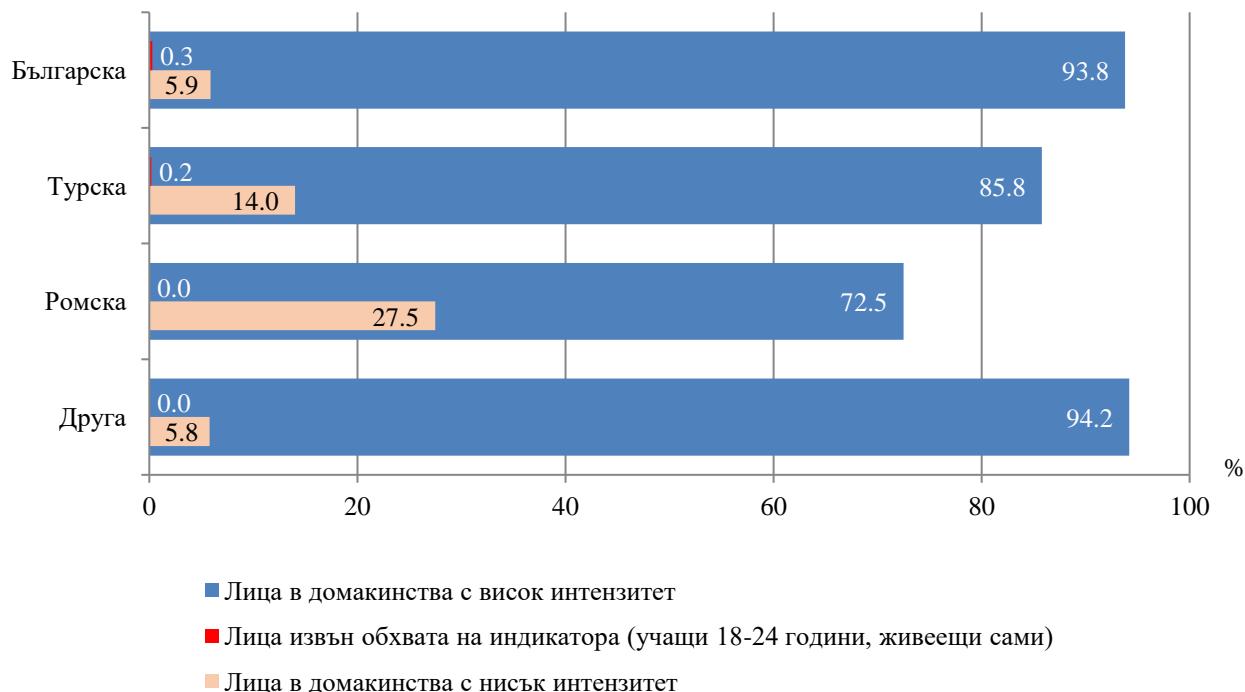
5. Лица, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, на възраст 18 - 59 навършени години по пол

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо - хил.	440.3	437.4	409.7	331.2	332.8
Относителен дял от населението - %	10.9	11.0	10.5	8.6	8.7
Мъже - хил.	230.7	221.9	220.2	117.6	173.7
Относителен дял от населението - %	11.2	10.9	11.0	9.0	8.9
Жени - хил.	209.6	215.5	189.5	153.5	159.1
Относителен дял от населението - %	10.6	11.1	9.8	8.1	8.5

През 2019 г. в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност живеят 332.8 хил. лица на възраст 18 - 59 години, или 8.7% от населението, като спрямо 2018 г. относителният им дял нараства с 0.1 процентни пункта, а делът на мъжете (8.9%) е с 0.4 процентни пункта по-висок от този при жените (8.5%).

Най-висок е относителният дял на лицата с нисък интензитет на икономическа активност сред ромите - 27.5%, при 14.0% за турската етническа група и 5.9% за лицата от българския етнос.

Фиг. 7. Лица, живеещи в домакинства с нисък интензитет на икономическа активност, на възраст 18 - 59 навършени години по етническа принадлежност през 2019 година

Комбиниран индикатор

Във връзка с поставените цели по ключови области в стратегията „Европа 2020“ от изследването на доходите и условията на живот (EU-SILC) се изчислява комбиниран показател за регулярен мониторинг на напредъка на страните при изпълнение на националните подцели. Показателят включва лица, живеещи в риск от бедност, с материални лишения и в домакинства на безработни или с нисък интензитет на икономическа активност.

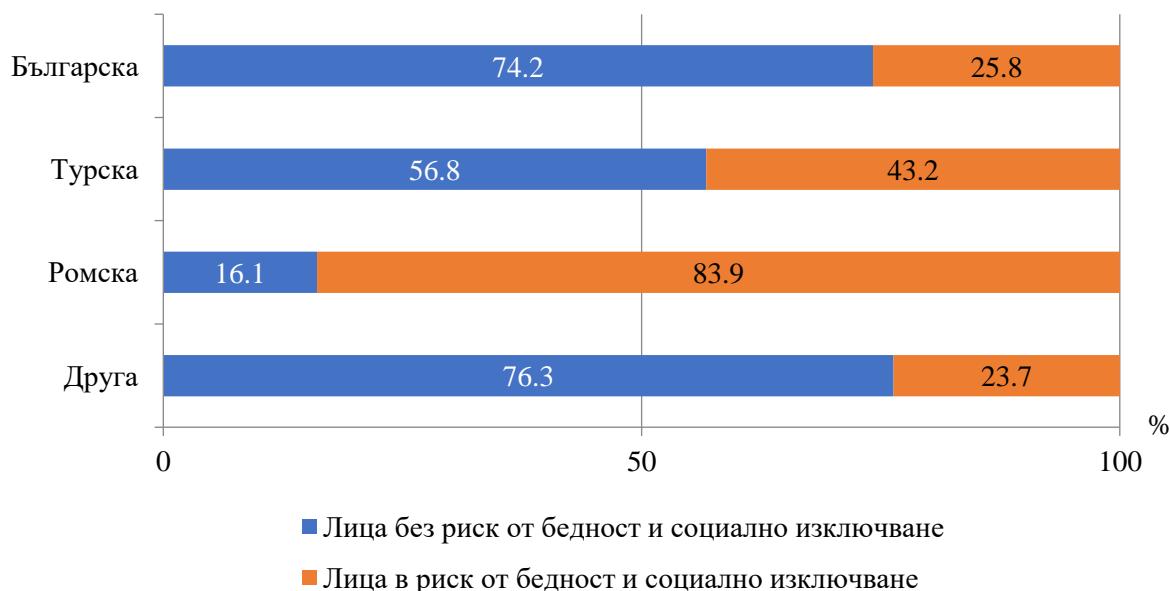
Комбинирането на трите показателя показва, че през 2019 г. 32.5% от населението, или 2 278.7 хил. лица, са били в риск от бедност и социално изключване (табл. 6).

Стойността на показателя намалява с 0.3 процентни пункта спрямо 2018 г., повече при мъжете - с 0.3 процентни пункта, в сравнение с жените - с 0.2 процентни пункта.

6. Население в риск от бедност и социално изключване по пол

	2015	2016	2017	2018	2019
Общо - хил.	2981.7	2890.3	2766.6	2315.2	2278.7
Относителен дял от населението - %	41.3	40.4	38.9	32.8	32.5
Мъже - хил.	1386.4	1341.7	1286.8	1057.7	1037.0
Относителен дял от населението - %	39.5	38.5	37.2	30.8	30.5
Жени - хил.	1595.3	1548.6	1479.8	1257.4	1241.8
Относителен дял от населението - %	43.0	42.1	40.4	34.6	34.4

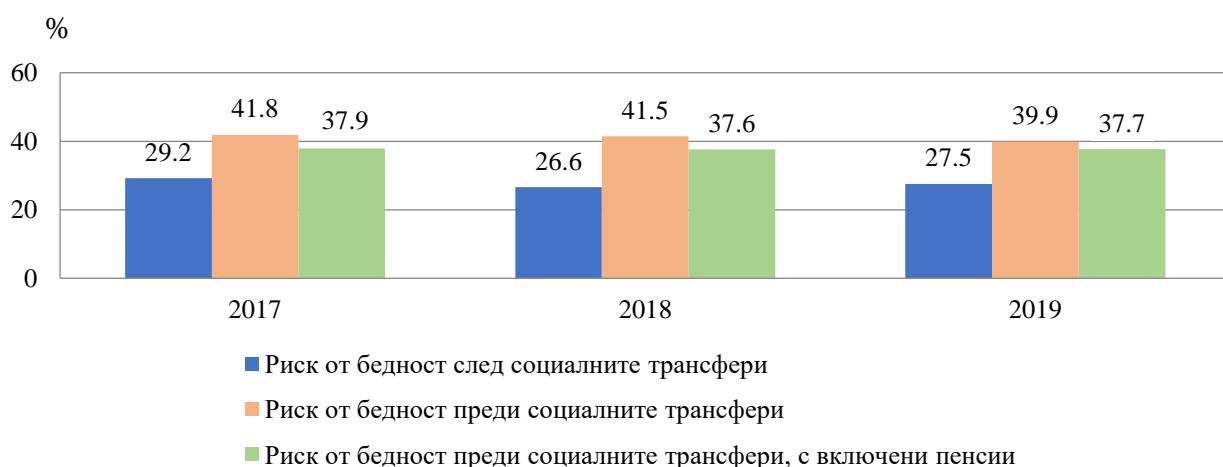
Фиг. 8. Население в риск от бедност и социално изключване по етническа принадлежност през 2019 година

Деца в риск от бедност и материални лишения

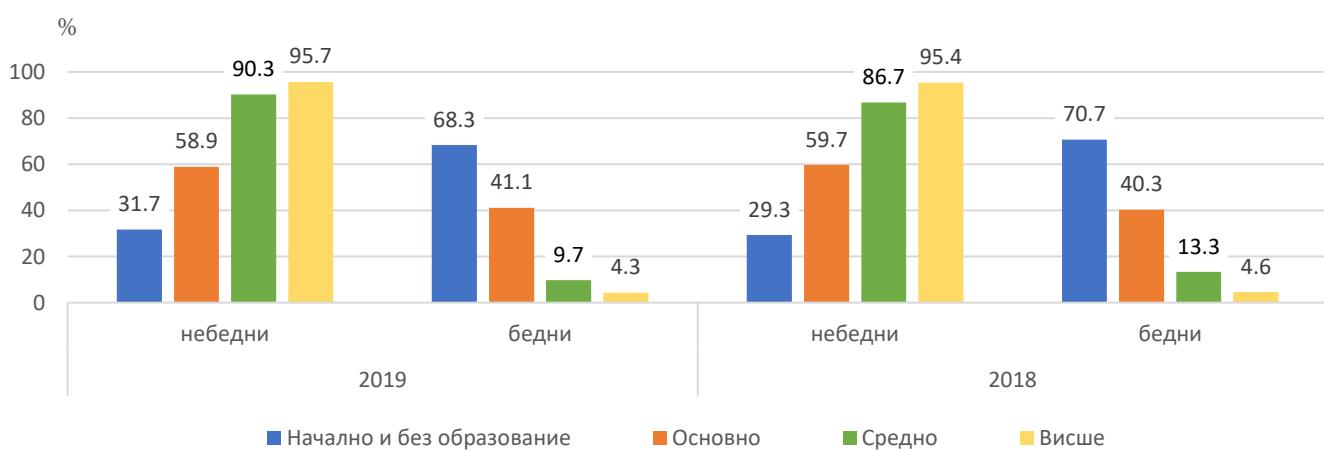
През 2019 г. 27.5% от децата на възраст 0 - 17 години в България са изложени на рисък от бедност, или с 0.9 процентни пункта повече спрямо 2018 година. Социалните трансфери към домакинствата намаляват риска от бедност сред децата с 12.4 процентни пункта.

Фиг. 9. Равнище на бедност сред децата преди и след социалните трансфери

Достигнатата образователна степен и професията на родителите са важен фактор за бъдещото развитие на децата. По-високото образователно равнище дава възможност за по-широк достъп до пазара на труда и съответно до по-високо заплащане. През 2019 г. приблизително седем от десет деца (68.3%), чиито родители са с начално или без образование, живеят в бедност (фиг. 10). Приблизително 16 пъти по-малко, или 4.3%, са децата, чиито родители са с висше образование и живеят в рисък от бедност. Рискът от бедност при децата в домакинства с родители със средно образование е седем пъти по-висок от този при децата с родители с висше образование.

Фиг. 10. Относителен дял на децата в рисък от бедност по образователна степен на техните родители

Материални лишения при децата

В изследването „Статистика на доходите и условията на живот“ от 2013 г. се събират данни за материалните лишения на децата в домакинството (на възраст между 1 и 15 години). През 2019 г. относителният дял на децата с материални лишения (лишени от поне един от 13 показателя) е 39.9%, а за 4.6% от децата нито една потребност не може да бъде удовлетворена поради финансови причини. Една трета от децата (33.3%) не могат да си позволят почивка извън дома поне една седмица в годината (вкл. празници със семейството, гостуване при роднини, приятели, организирана почивка от училището и т.н.); редовни занимания с плуване, свирене на музикален инструмент, участие в младежки организации и др. (29.7%) и екипировка за игри навън (колело, ролери, кънки и др.) - 31.7% (фиг. 11).

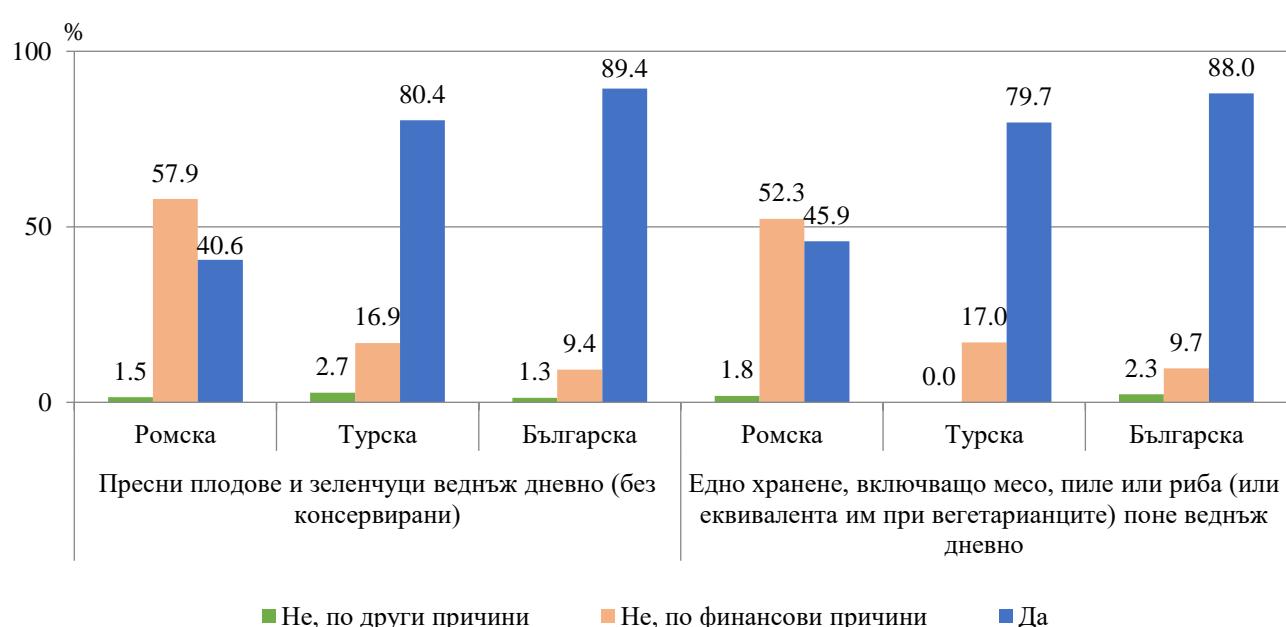
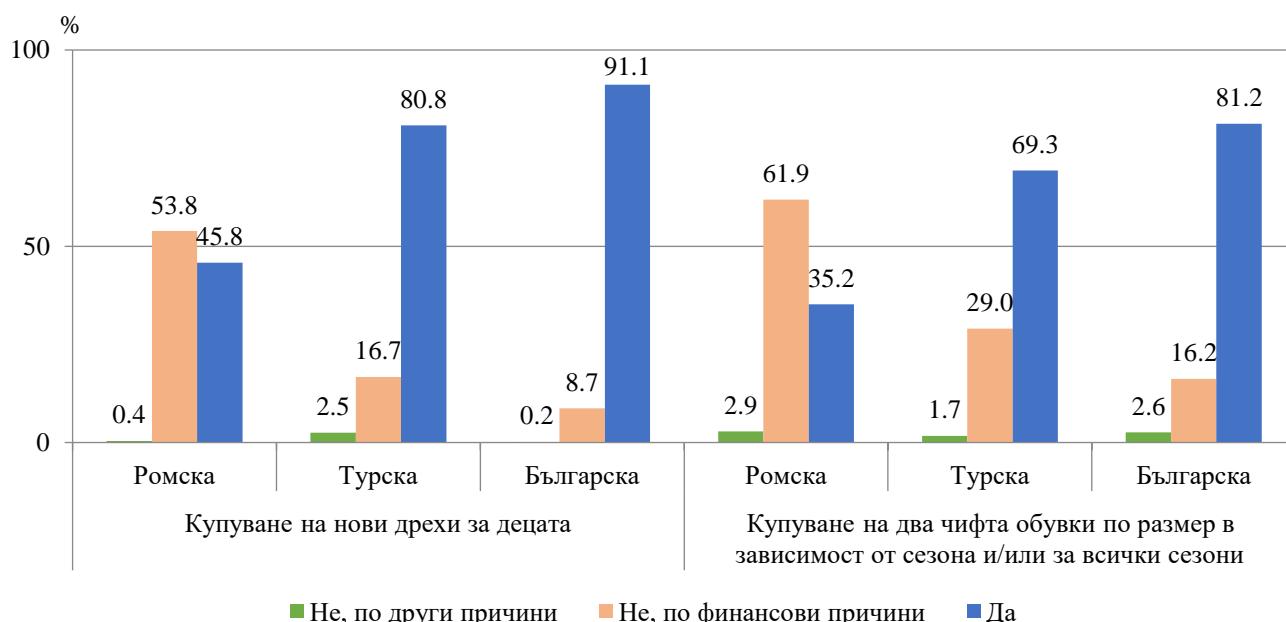
През 2019 г. 40.6% от децата с материални лишения живеят и в риск от бедност.

Фиг. 11. Материални лишения на децата през 2018 и 2019 година

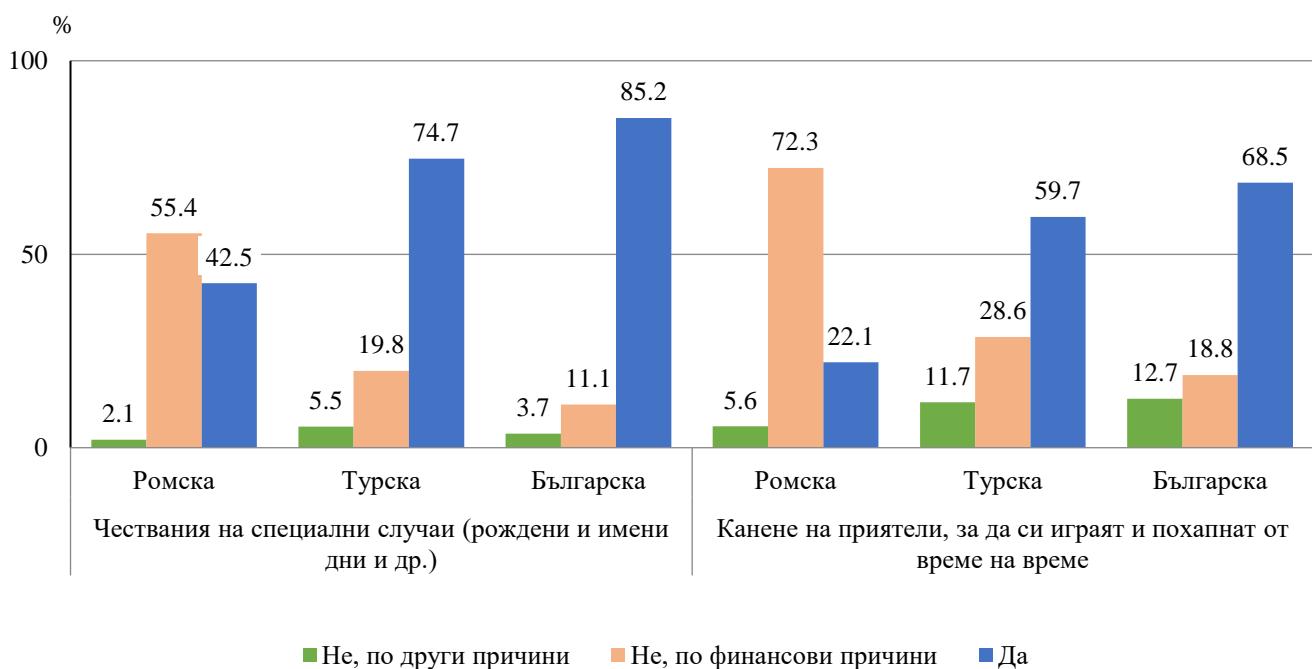
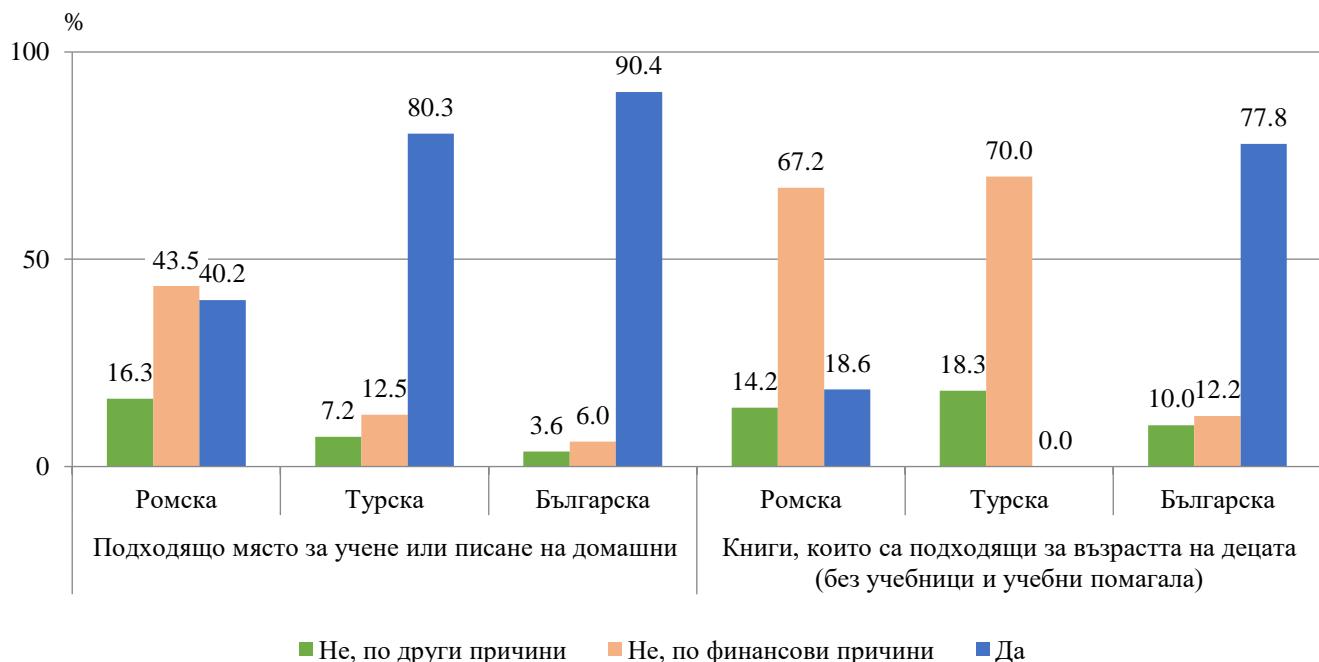

Възможността да се осигурят определени потребности на децата се различава в зависимост от етническата принадлежност на респондентите. През 2019 г. относителният дял на децата с материални лишения (лишени от поне един от 13 показателя) е, както следва: 30.5% от българската етническа група, 45.4% от турска етническа група, 83.1% от ромската етническа група и 28.1% от друг етнос. Нито една потребност на децата (ограничения за всички 13 показателя) не може да бъде осигурена за 2.0% от българската етническа група, за 2.7% от турския етнос и за 18.9% от ромската група. Около 25% от децата с материални лишения от българската етническа група живеят и в риск от бедност. За останалите групи относителните дялове са следните: 29.2% за децата от турска етническа група, 70.4% - от ромската етническа група, и 29.6% - от друг етнос.

Фиг. 12. Материални лишения при децата по етническа принадлежност през 2019 година

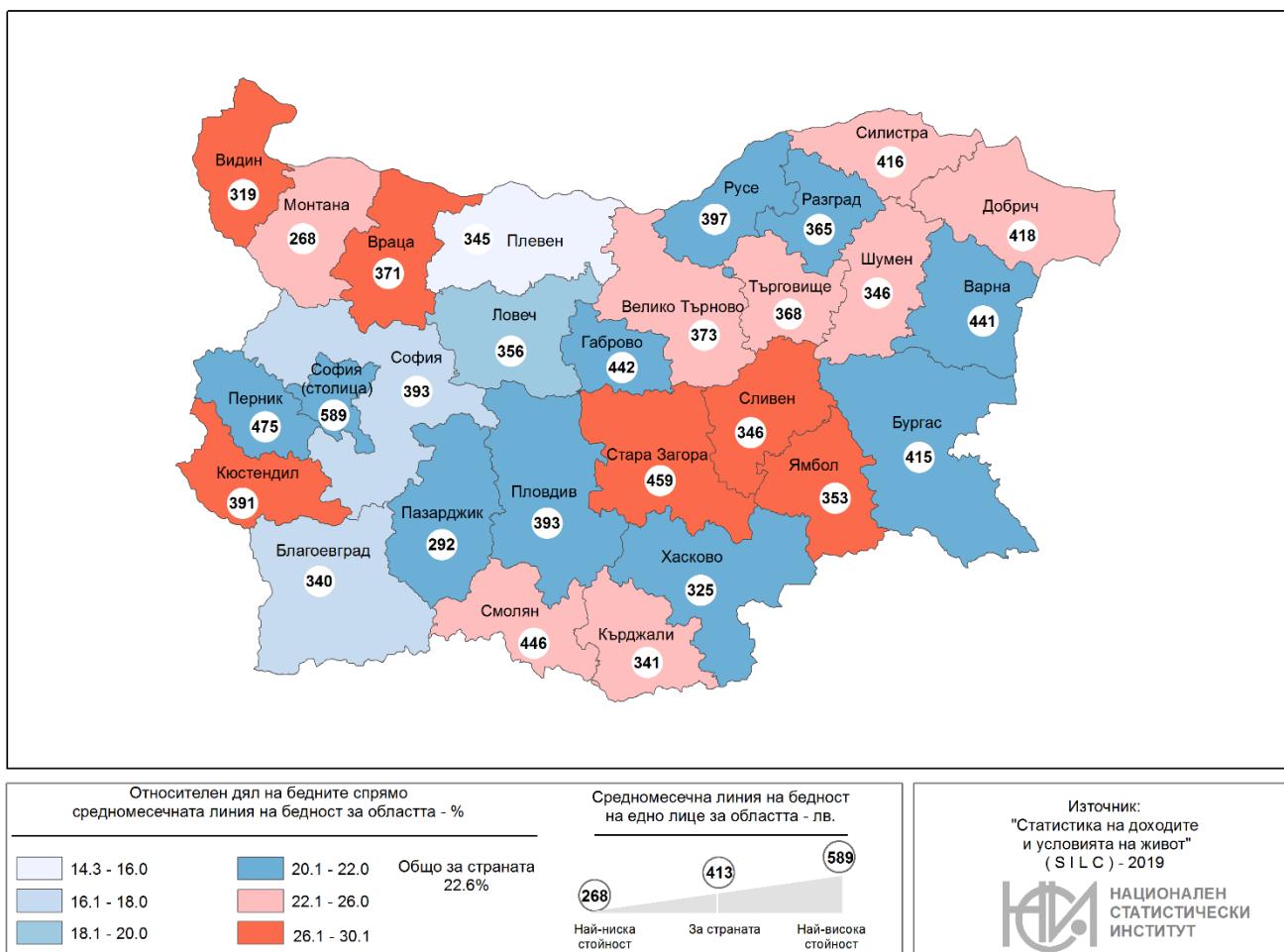
www.nsi.bg

Оценка на бедността в регионален аспект

Важен аспект в изследването на бедността е нейното проявление по области. При изчисляване на линията на бедност за всяка област е приложен същият метод както при линията на бедност на национално ниво - 60% от средния общ разполагаем нетен доход на домакинствата в областта.

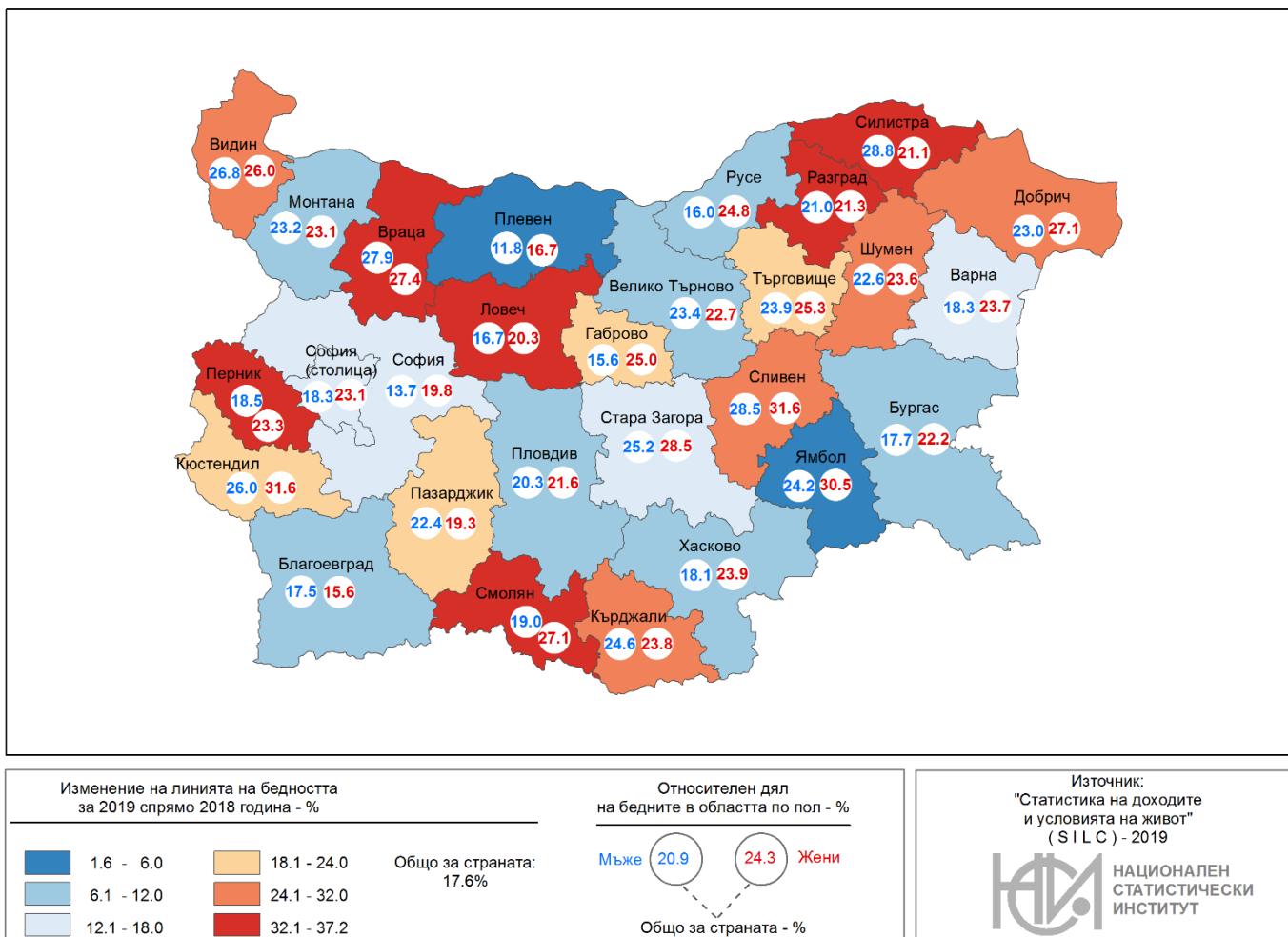
Фиг. 13. Линия на бедност по области през 2019 година

През 2019 г. най-ниската линия на бедност се наблюдава в областите Монтана и Пазарджик - съответно 268 и 292 лв., а най-високата - в област София (столица) (589 лв.), следвана от областите Перник (475 лв.) и Стара Загора (459 лв.).

Най-висок е относителният дял на бедните в областите Сливен - 30.1%, Кюстендил - 28.8%, Враца - 27.7%, и Ямбол - 27.4%. Най-нисък е относителният дял на бедните в областите Плевен - 14.3%, Благоевград - 16.5%, София - 16.8%, и Ловеч - 18.5%.

Фиг. 14. Изменение на линията на бедност за 2019 спрямо 2018 г. и относителен дял на бедните по пол и области

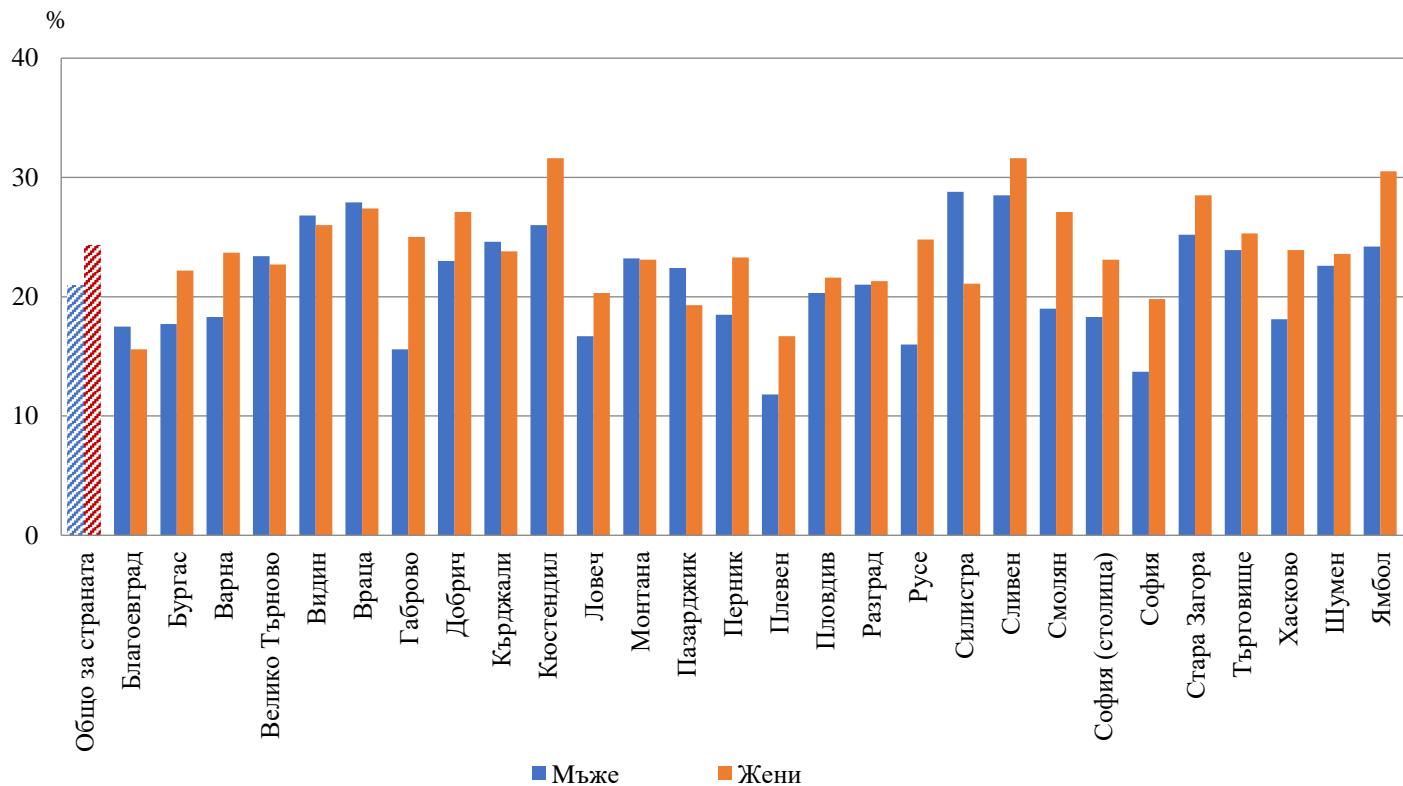

Линията на бедност за 2019 г. нараства спрямо 2018 г. във всички области. С най-голямо нарастване са областите Разград (с 37.2%), Враца (с 34.9%), Ловеч (с 34.7%), Перник (с 34.6%), Смолян и Силистра (с по 33.4%). Най-малко увеличение спрямо предходната година се наблюдава в областите Ямбол (с 1.6%), Плевен (с 5.8%), Пловдив (с 6.6%) и Хасково (с 8.8%).

Област Плевен е с най-нисък относителен дял на бедност за мъжете - 11.8%, а с най-високо равнище е област Силистра - 28.8%. В област Благоевград жените са с най-ниско равнище на бедност - 15.6%, при 31.6% за областите Кюстендил и Сливен.

В областите Габрово, Русе, Смолян, Ямбол, София, Хасково, Кюстендил и Варна относителният дял на жените, живеещи в риск от бедност, е по-голям с повече от 5 процентни пункта спрямо относителния дял на мъжете. В осем области - Монтана, Враца, Велико Търново, Видин, Кърджали, Благоевград, Пазарджик и Силистра, относителният дял на бедните мъже е по-голям от този при жените.

**Фиг. 15. Относителен дял на лицата в рисък от бедност по пол и области
през 2019 година**

Методологични бележки

Наблюдението за доходите и условията на живот (EU-SILC) като част от Европейската статистическа система (ESS) се осъществява по единна методология, определена с Регламент № 1177/2003 на Европейския парламент и на Съвета, и осигурява информация за моментното състояние (cross-sectional data) и от повторени във времето (longitudinal data) изменения в доходите, равнище и структура на бедността и социалната изолация.

Целевата съвкупност в изследването (EU-SILC) са всички **обикновени** домакинства и техните членове, живеещи на територията на страната в момента на наблюдение. Лицата, живеещи в колективни домакинства и в институции, са изключени като цяло от целевата съвкупност.

До 2015 г. изследването се провежда върху 4-годишен ротационен панел от обикновени домакинства. Размерът на извадката за 2019 г. включва 8 815 домакинства от 6 ротационни групи от всички области на страната. Освен домакинството, попаднало в извадката, обект на наблюдение са и всички негови членове на възраст 16 и повече навършени години. Извадката се състои от шест ротационни групи, като всяка година една от ротационните групи отпада от наблюдението и се заменя с нова. Този ротационен модел на извадка осигурява два типа данни:

- Моментни (данни от текущата година на наблюдение);
- Лонгитудинални (данни за домакинствата, участвали в поне две последователни години).

Наблюдението се провежда с два типа анкетни карти:

- Въпросник за домакинството;
- Индивидуална анкетна карта за всяко лице от домакинството на възраст 16 и повече навършени години.

Основни понятия

Линия на бедност

За изследване на равнището на бедност в методологията на Евростат се използва общ разполагаем нетен доход. Линията на бедност представлява 60% от средния общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Еквивалентни скали

За пресмятане на индикаторите за бедност и социално включване се използва общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица. Поради различния състав и брой лица в домакинствата се прилагат еквивалентни скали. Използва се модифицираната ОЕСД скала, според която първият възрастен на 14 и повече навършени години получава тегло единица, вторият възрастен на 14 и повече навършени години - тегло 0.5, и всяко дете под 14 години - тегло 0.3. Теглата се присъждат на всеки член на домакинството и се сумират, за да се получи еквивалентен размер на домакинството. Общийят разполагаем нетен доход за всяко домакинство се разделя на неговия еквивалентен размер и се формира общ разполагаем нетен доход на еквивалентна единица.

Образователна степен

За определяне на образователното равнище на родителите е използвана Международната стандартна класификация на образованието (МСКО 2011):

МСКО 0 - Предучилищно образование

www.nsi.bg

МСКО 1 - Начално образование

МСКО 2 - Основно (прогимназиално) образование

МСКО 3 - Средно образование

МСКО 4 - Професионално обучение след средно образование

МСКО 6 - Висше образование (бакалавър и професионален бакалавър)

МСКО 7 - Висше образование (магистър)

МСКО 8 - Висше образование (доктор).

Претегляне на данните

Базата данни за всяка страна съдържа следните тегла:

Домакинско тегло (целева променлива DB090) за получаване на действителния брой обикновени домакинства в страната.

Персонално тегло (целева променлива RB050) за получаване на действителния брой лица на територията на страната.

Персонално тегло за всеки член на домакинството на възраст 16 и повече навършени години (целева променлива PB040) за получаване на броя на лицата на възраст 16 и повече навършени години на територията на страната.

При изчисляване на индикаторите за бедност се използва персоналното тегло (RB050), тъй като статусът на бедност се изчислява на индивидуално ниво и целевата група се отнася към цялото население, живеещо в обикновени домакинства. За някои от индикаторите, фокусирани върху лицата на възраст 16 и повече навършени години (например „относителен дял на работещите бедни“), се използва персонално тегло (PB040) за лицата на възраст 16 и повече навършени години.

При изчисляване на индикаторите теглата се коригират с претеглящ фактор за отразяване на липсващите случаи (домакинства с нулеви доходи) в изследването (RB050a).

Поради извадковия характер на изследването за доходите и условията на живот по някои основни показатели са изчислени следните оценки в табл. 7, 8 и 9:

7. Оценки на някои основни показатели през 2019 година

Индикатори	Относителен дял - %	Стандартна грешка	Вариация	Доверителен интервал	
				95% долна граница, в проценти	95% горна граница, в проценти
Население в риск от бедност или социално изключване					
Общо	32.5	0.9	0.8	30.8	34.3
Мъже	30.5	1.0	0.9	28.6	32.4
Жени	34.4	0.9	0.9	32.6	36.2
0 - 17 години	33.9	1.9	3.5	30.2	37.6
18 - 64 години	27.1	0.9	0.9	25.2	28.9
65+ години	47.1	0.9	0.8	45.3	48.9
Риск от бедност					
Общо	22.6	0.8	0.6	21.1	24.2
Мъже	20.9	0.8	0.7	19.3	22.5
Жени	24.3	0.8	0.7	22.6	25.9
0 - 17 години	27.5	1.8	3.2	24.0	31.0
18 - 64 години	17.1	0.8	0.6	15.6	18.6
65+ години	34.6	0.8	0.7	33.0	36.2
Материални лишения					
Общо	19.9	0.7	0.5	18.5	21.4
Мъже	18.9	0.8	0.7	17.3	20.5
Жени	20.9	0.8	0.6	19.4	22.4
0 - 17 години	18.9	1.6	2.4	15.9	21.9
18 - 64 години	17.0	0.8	0.6	15.5	18.6
65+ години	29.1	0.9	0.8	27.4	30.8
Домакинства с нисък интензитет на икономическа активност					
Общо 18 - 59 години	8.7	0.6	0.4	7.6	9.9
Мъже	8.9	0.6	0.4	7.7	10.1
Жени	8.5	0.7	0.5	7.2	9.9
Общо 0 - 17 години	11.1	1.2	1.5	8.7	13.5
Общо 0 - 59 години	9.3	0.7	0.5	7.9	10.7
Мъже	9.4	0.7	0.5	8.1	10.8
Жени	9.2	0.8	0.6	7.6	10.7

8. Оценки на някои основни показатели по етнически групи през 2019 година

Индикатори	Относителен дял - %	Стандартна грешка	Доверителен интервал	
			95% долната граница, в проценти	95% горната граница, в проценти
Население в риск от бедност или социално изключване и етническа принадлежност				
Българска етническа група	18.6	0.9	17.0	20.4
Турска етническа група	38.5	3.5	31.8	45.6
Ромска етническа група	82.6	3.5	74.6	88.5
Друг етнос	18.4	7.9	7.5	38.6
Риск от бедност и етническа принадлежност				
Българска етническа група	16.7	0.6	15.5	18.0
Турска етническа група	31.6	2.5	26.9	36.6
Ромска етническа група	64.8	3.8	57.0	71.9
Друг етнос	21.5	7.2	10.6	38.9
Материални лишения и етническа принадлежност				
Българска етническа група	14.8	0.6	13.7	16.0
Турска етническа група	22.1	2.3	17.9	27.0
Ромска етническа група	63.0	3.9	55.1	70.2
Друг етнос	13.3	5.2	5.9	27.3
Домакинства с нисък интензитет на икономическа активност и етническа принадлежност				
Българска етническа група	5.9	0.5	5.0	6.9
Турска етническа група	14.0	2.5	9.7	19.7
Ромска етническа група	27.5	3.6	21.1	34.9
Друг етнос	5.8	4.3	1.3	22.4

9. Оценки на показателя „рисък от бедност“ по области през 2019 година

	Благоевград		Бургас		Варна	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	16.5	3.5	20.1	3.4	21.1	2.7
0 - 17 години	23.0	7.3	25.7	8.4	19.5	6.8
18 - 64 години	12.7	3.2	13.8	3.0	15.8	2.8
65+ години	22.9	2.7	32.9	3.1	32.9	3.4
Мъже	17.5	4.2	17.7	3.4	18.3	2.8
Жени	15.6	3.0	22.2	3.7	23.7	3.2
	Велико Търново		Видин		Враца	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	23.0	4.5	26.4	5.4	27.7	5.2
0 - 17 години	25.4	8.3	17.6	10.1	32.8	11.6
18 - 64 години	15.4	4.3	26.5	6.1	21.6	5.0
65+ години	36.1	5.5	30.0	6.1	39.6	6.0
Мъже	23.4	5.0	26.8	6.0	27.9	5.2
Жени	22.7	4.6	26.0	5.4	27.4	5.8
	Габрово		Добрич		Кърджали	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	20.5	3.7	25.1	4.0	24.2	4.5
0 - 17 години	16.6	7.0	40.3	8.8	12.2	6.5
18 - 64 години	12.1	3.2	18.5	3.7	24.3	5.4
65+ години	41.3	5.8	33.1	5.4	31.9	5.6
Мъже	15.6	3.6	23.0	4.2	24.6	5.1
Жени	25.0	4.6	27.1	4.2	23.8	4.4
	Кюстендил		Ловеч		Монтана	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	28.8	6.2	18.5	4.5	23.1	5.6
0 - 17 години	45.7	14.7	31.2	10.5	41.3	10.7
18 - 64 години	22.5	5.4	12.1	5.0	20.2	5.4
65+ години	31.0	5.4	26.2	5.1	8.6	3.3
Мъже	26.0	5.6	16.7	5.7	23.2	5.3
Жени	31.6	7.1	20.3	4.4	23.1	7.1

9. Оценки на показателя „рисък от бедност“ по области през 2019 година

Продължение

	Пазарджик		Перник		Плевен	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	20.8	3.8	20.9	3.8	14.3	2.6
0 - 17 години	38.5	7.2	15.4	6.9	16.9	6.0
18 - 64 години	19.5	4.0	16.2	3.6	9.0	2.2
65+ години	9.9	2.9	44.2	6.7	23.2	3.7
Мъже	22.4	4.5	18.5	4.0	11.8	2.7
Жени	19.3	3.8	23.3	4.1	16.7	3.0
	Пловдив		Разград		Русе	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	21.0	3.0	21.2	5.0	20.5	3.3
0 - 17 години	22.7	5.7	14.4	7.6	25.7	7.3
18 - 64 години	17.0	3.0	20.0	5.3	15.7	3.6
65+ години	33.2	2.7	32.7	6.5	29.4	4.3
Мъже	20.3	3.1	21.0	6.2	16.0	3.4
Жени	21.6	3.2	21.3	4.5	24.8	3.9
	Силистра		Сливен		Смолян	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	24.9	4.9	30.1	6.2	23.2	6.8
0 - 17 години	31.1	10.5	50.3	11.5	23.5	17.4
18 - 64 години	23.4	5.3	25.7	6.2	12.7	6.9
65+ години	25.3	4.8	19.7	4.1	46.7	6.4
Мъже	28.8	5.4	28.5	6.9	19.0	8.2
Жени	21.1	4.8	31.6	6.0	27.1	6.1
	София (столица)		София		Стара Загора	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	20.8	2.2	16.8	4.9	26.9	3.4
0 - 17 години	23.4	4.8	22.1	15.5	25.7	7.7
18 - 64 години	14.6	2.1	10.7	4.9	19.8	3.6
65+ години	41.3	2.3	31.1	3.8	47.9	4.2
Мъже	18.3	2.3	13.7	4.9	25.2	3.8
Жени	23.1	2.3	19.8	5.3	28.5	3.4

9. Оценки на показателя „рисък от бедност“ по области през 2019 година

Продължение и край

	Търговище		Хасково		Шумен	
	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка	относителен дял - %	стандартна грешка
Общо	24.6	5.4	21.1	3.9	23.1	5.5
0 - 17 години	33.3	10.8	27.4	8.7	27.6	10.9
18 - 64 години	17.3	4.9	20.4	4.1	21.7	5.9
65+ години	40.3	7.0	18.9	3.7	23.6	5.7
Мъже	23.9	5.7	18.1	3.9	22.6	5.8
Жени	25.3	6.0	23.9	4.4	23.6	5.5
Ямбол						
	относителен дял - %	стандартна грешка				
Общо	27.4	5.2				
0 - 17 години	50.2	7.5				
18 - 64 години	21.0	4.9				
65+ години	24.3	5.6				
Мъже	24.2	5.4				
Жени	30.5	5.9				

Повече информация за индикаторите на бедност и социално включване може да се намери на сайта на НСИ в рубриката „Социално включване и условия на живот“ и в Информационна система ИНФОСТАТ.